

1965/1

Organ för
KUSTARTILLERIETS KAMRATFÖRENING
GÖTEBORG

Österlidhs Smides AB
Mekaniska Verkstad

Skonertgatan 16 - Göteborg V

Telefon 29 11 97

Vi utför:

BYGGNADSSMIDEN

JÄRNKONSTRUKTIONER

samt maskiner efter ritning

AB
Strömman & Larsson

GÖTEBORG

Tel. 22 21 90 (växel)

Sågade och hyvlade Trävaror

Alla slag av Byggnadsnickerier
och Listverk

Lamelldörrar - Lamell - Träfiberplattor

Vänd Eder med förtroende till

Juvelerare

BERTIL GRAHN

Axel Dahlströms torg 1 - Tel. 41 86 44

Göteborg V

Stor sortering

när det gäller priser och gåvor

Gravvyrarbeten utföres å Egen verkstad

Allt i branschen

VÄLKOMMEN

G-P *ger allt*
i nyheter
och annonser alla dagar

Kemiske Verk Köge AB

Laveltgatan 8

Tel. 29 32 03

Kamratföreningstanken i teori och praktik

Redaktören har bett mig skriva något om kamratföreningstanken och om de åtgärder, som vi inom vår kamratförening kunna vidtaga för att hålla den en gång uppsatta målsättningen.

Om någon för de militära kamratföreningarna klart deklarerad gemensam målsättning finnes är mig obekant, varför jag även av den anledningen tvingats begränsa min framställning till vår förenings verksamhetsområde.

Enligt gällande stadgar har föreningen, som är opolitisk, till ändamål

att utgöra en föreningslänk mellan nuvarande och förutvarande kustartillerister, såväl fast anställda som värnpliktiga

att vårda kustartilleriets och Nya Älvsborgs traditioner samt

att befördra ett gott kamratskap.

I mitt anförande vid kamratföreningens 25-årsjubileum 1961 framhöll jag, att den programförklaring, som stadgarnas § 1 utgör, ger föreningen ett stort arbetsområde, ett vidsträckt fält för såväl enskild verksamhet som föreningsverksamhet. Likväl hade under årens lopp föreningens verksamhetsfält vidgats utöver vad som från begynnelsen avsatts genom anslutning till Kamratföreningarnas Samarbetskommitté, genom deltagande i nordiska kamratmöten och genom lokala kontakter med danska och norska kustartilleriföreningar. Jag nämnde även vid samma tillfälle kamratföreningarnas stora betydelse i den upplysningsverksamhet om försvar, som på olika sätt bedrivs i vårt land.

Hur har vi då lyckats att klara de uppgifter, som vi engagerat oss i?

Jag skall börja med att undersöka i vad mån kamratföreningen blivit en

Kamratföreningens fana.

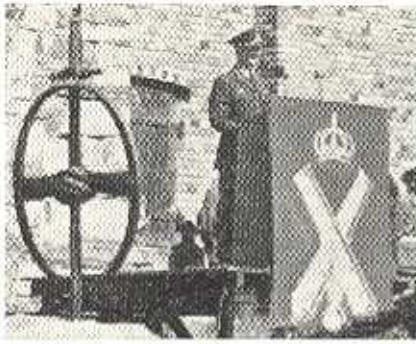
föreningslänk mellan nuvarande och förutvarande kustartillerister. Föreningen har för närvarande ca 290 medlemmar — under flera år har föreningens medlemsantal legat lite under 300, vilken siffra synes svår att nå. Av de 290 medlemmarna är 68 personal på aktiv stat.

Följande tabell visar medlemsfördelningen inom olika åldersgrupper.

Födda	Personal på aktiv stat	Övriga	Totalt
1880—84		4	4
1885—89		10	10
1890—94		27	27
1895—99		37	37
1900—04		37	37
1905—09	6	36	42
1910—14	12	10	22
1915—19	23	22	45
1920—24	13	15	28
1925—29	6	13	19
1930—34	6	9	15
1935—39	2	4	6

Reservpersonal och värnpliktiga, som kunnat göca sin värnplikt vid KA 4 utgöres av de fyra sista grupperna i kolumnen "Övriga", födda 1920 eller senare. Deras antal är 41 och det är alltså den kontingent, som föreningen lyckats värva av 25 årsklasser värnpliktiga. Återsäende icke aktiv personal, 183 personer, utgöres av f. d. stampersonal, av reservpersonal och av värnpliktiga, som fullgjort sin värnplikt vid kustartillerikåren, vid kustartilleridetachment eller vid annat kustartilleriförband.

Det är uppenbarligen bland äldre värnpliktiga och f. d. stampersonal, som var med på den gamla goda tiden, som föreningen har sin säkraste förankring. Det moderna kustartilleriets värnpliktiga ha däremot visat ett klart intresse för föreningen och dess syften. Hurudant är då intresset för föreningen bland den aktiva personalen? En överslagsberäkning visar att ca 25 % av den vid regementet bokförda

Överste Gräberg på Nya Älvsborg.

befälspersonalen är medlemmar i kamratföreningen.

Ovan anförda siffror visar att föreningen är en liten länk mellan nuvarande och förutvarande kustartillerister och de visar också, att mycket kan göras innan den föreningslänk, som stadgarna talar om, blir effektiv.

En vidgad värningskampanj i vilken inte bara styrelsen utan varje medlem tar aktiv del är nödvändig om inte verksamheten skall stagnera.

I första hand skulle en 100-procentig anslutning av den aktiva personalen vara önskvärd, men naturligtvis måste vi även gå in för att värva reservpersonal och värnpliktig personal i betydligt större grad än vad vi hittills lyckats göra.

Under de senaste åren har föreningen vid enstaka tillfällen skänkt idrottspris till regementet och under två år har plakett och manschettknappar tilldelats fyra värnpliktiga för väl utförda prestationer. Större generositet framför allt i fråga om idrottspriser skulle säkerligen bidra till att göra kamratföreningen bättre känd bland regementets värnpliktiga.

Det är väl ganska klart, att de som längre tid tillhört förbandet även efter sin avgång känner samhörigheten och genom kamratföreningen söker kontakt med kamrater. Det är också lika klart, att många, som för länge sedan eller under speciella förhållanden, t. ex. under beredskapsåren, gjorde tjänstgöring genom kamratföreningen söker kontakt med kamraterna från fordom. Tyvärr är det inte lika klart att de yngre söker sig till föreningen. De ha i regel så mycket annat att ägna sig åt, det finns så mycket annat att betala avgifter till, det finns så många kamrater utanför förbandets krets. Detta är sant, men ändå måste vi arbeta för att få med de unga, få dem att känna att de genom sin värnplikts-tjänstgöring för lång tid skrivits in i förbandets rullor, få dem att känna samhörighet med förbandet, få dem

att förstå, att de efter fullgjord tjänstgöring kan få kontakt med förbandet och värnpliktskamraterna genom kamratföreningen. Ökad propagandaingen medlemsavgift under första tjänstgöring, nedsatt medlemsavgift till 75 eller 30 års ålder äro några av de medel vi måste tillgripa.

Av ovanstående framställning får man inte dra den slutsatsen, att ingenting gjorts för nyrekrytering. Av olika anledningar sker varje år en viss avgång men då, som tidigare nämnts, medlemsantalet hållit sig ganska konstant i närheten av 300 de senaste åren, har givetvis en motsvarande nyrekrytering skett.

Nedanstående tabell visar rekryteringen under åren 1936—1964.

År	Pers- onal på aktiv stat	Övriga	Totalt
1936—39		39	39
1940—44	3	34	37
1945—49	6	45	51
1950—54	1	17	18
1955—59	17	28	45
1960—64	41	61	102

Särskilt glädjande var anslutningen av aktivt befäl år 1961 som svar på ett upprop från styrelsen. Inte mindre än 27 officerare, underofficerare och underbefäl anmälde sig detta år som medlemmar. Givetvis ställer man sig också frågan om den aktiva personalen inom föreningen utgör en god föreningslänk mellan det gamla och det nya kustartilleriet. Svaret måste tyvärr bli negativt. Vid de sammankomster, som anordnas fyra å fem gånger om året, visar sig i regel utöver de fyra aktiva, som ingår i styrelsen en officer, två underofficerare och ett underbefäl. Det finns alla skäl för mig som ordförande att framhålla önskvärdheten och vikten av starkare stöd av den aktiva personalen i föreningsverksamheten. I annat fall kan inte föreningen ens en gång med god rekrytering klara den första uppgiften enligt stadgarna.

Som sin andra uppgift har föreningen åtagit sig att värda kustartilleriets Nya Älvsborgs traditioner.

Regementets historia täcker en kort tidrymd och inrymmer inga bragder på fästningsvallar och slagfält. Men i och med att dess personal fått uppgiften att försvara inloppen till Göteborg, har den även fått uppdraget att värda minnena av fädrens gärningar för västkustens försvar.

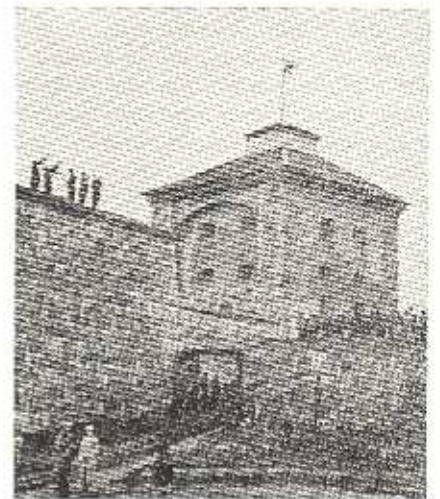
I värden av dessa traditioner har kamratföreningen på olika sätt bidra-

git under årens lopp. Genom artiklar i vår tidskrift — Kustposten och senare KA-lyren — har kustförsvarets historia på västkusten hållits levande. Vid vissa större högtidligheter ha vi erinrat om gångna tider och om fädrens kamp för frihet och vid våra sammankomster tala "de gamle" gärna om sina minnen från det unga kustartilleriets dagar.

Minnena från fornstora dagar äro både intressanta och spännande, men för oss torde dock minnen och högtkomster från kustartilleriet före 1939 och från beredskapsåren vara av alldeles speciellt intresse. Mycket berättas om dessa tider under sammankomsterna, men i regel för en begränsad lyssnarskara. Det vore önskvärdt, att betydligt flera av våra äldre medlemmar, än vad hittills skett, fattade sina pennor och på papperet präntade ned sina minnen att förvaras i föreningens arkiv och vid behov utnyttjas av tidskriftens redaktör.

Den tredje uppgiften som stadgarna innehåller — att befördra ett gott kamratskap — har föreningen klarat bra. Jag tror, att de medlemmar, som bruka besöka föreningens sammankomster med förväntan se fram mot de annonserade träffarna och jag vet, att vi trivs utmärkt tillsammans. Det råder ett utomordentligt gott kamratskap inom kamratföreningen och det man kan önska är att flera söker sig till den kamratgemenskap, som kamratföreningen utgör.

Föreningen har de senaste åren varit representerad vid de nordiska kamratmötena. Det efter kriget etablerade lokala samarbetet med kustartilleriföreningar i Danmark och Norge har i stort sett upphört även om förbindelserna mellan föreningarna fortfa-

Flaggan i topp på Nya Älvsborg.

Fästningsmuseum på Vaxholms kastell

Kustartilleriets personal har ju numera blivit en enda stor "familj" genom förbandens större "rörlighet" och i flera avseenden gemensamma utbildningsarrangemang. Vad som berör och intresserar den ene vid ett förband kan också vara av intresse för den andre vid ett annat förband. Bland annat av denna anledning tror red att någonting om Vaxholms gamla fästning och dess museum kan intressera även KA-lyrens läsare.

Cognatos cole — Vörda fäderna!

Så lyder en av de aderton sentenser, som Gustav II Adolf år 1617 skrev på en av murarna på Vaxholms gamla fästning.

Vörda fäderna, — Nog är väl denna uppmaning passande som en devis över ett museum.

Invid en bronsstatyett av konungen i museet, föreställande honom i bön före slaget vid Lützen, kan dessa sentenser nu begrundas. Statyetten är ska-

rande upprätthålles och representanter sändes till viktigare högtidssammankomster. Kostnadsskålet är det enda skålet till den minskade aktiviteten. Föreningen är positivt inställd till det nordiska samarbetet i övertygelsen om att vänskapsband över gränserna kunna bidra till ökad förståelse mellan nordens folk.

Inledningsvis nämnde jag kamratföreningarnas stora betydelse för upplysningsverksamheten om försvaret. Ur mitt tal vid kamratföreningens 25-årsjubileum 1961 citerar jag: "Upplysningsverksamhetens uppgift är i första hand att bevara och stärka försvarsviljan, öka intresset och förståelsen för försvaret och främja samhörighetskänslan med försvaret. Denna uppgift går helt i linje med kamratföreningens uppgift. Kamratföreningens medlemmar, sammansvetsade av samhörighetskänsla grundad på vänskap, gemensamma minnen och stolthet över det egna förbandet och med förankring i hela det svenska samhället, kunna göra och göra mycket för att hålla försvarsviljan levande." Givetvis måste föreningens medlemmar på olika sätt i sin tur orienteras om vad som sker i första hand inom förbandet. Detta kan göras genom artiklar i tidskriften, genom korta orienteringar eller vid kamratlig samvaro under de relativt regel-

Av förvaltare M. Carlsson

pad av framlidne medlemmen av KA 1:s kamratförening Carl Milles. Fem år innan kungen skrev dessa tänkespråk hade fästningen framgångsrikt gjort sin plikt, då dess besättning under den svårt krigsmärkte Mårten Krakous kraftfulla ledning avvisade ett danskt försök att tränga in till Stockholm. Mårten Krakou hade i början av samma år med starkt stöd av bl a sin maka Emerentia Pauli avvisat ett danskt försök att ta Gullbergs fäste vid Göteborg. Förmodligen var det en obehaglig upptäckt för dansken att nu återfinna denne omedgörlige krigare i Vaxholm.

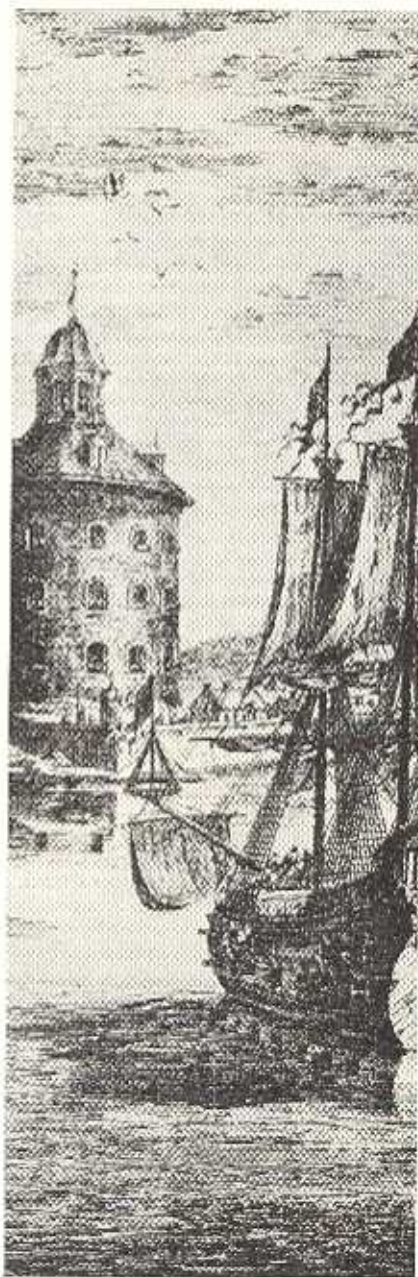
Uppståndelsen och skräcken i huvudstaden inför den hotande faran underlättade sannolikt Gustav II Adolfs uppgift att bygga vidare på sin farfaders verk. Det var också vid

bundet återkommande samkvämen. Allt detta kräver positiva insatser av styrelsen, redaktören och framförallt av föreningens medlemmar på aktiv stat. Jag vill inte påstå, att denna del av verksamheten helt försumrats, men mycket återstår att göra och här har regementets aktiva personal en uppgift.

För många kan det kanske synas att den bild jag tecknat av kamratföreningstanken i teori och praktik är pessimistisk. Det har emellertid inte varit min avsikt att teckna en bild i svart. Jag hyser inga farhågor för framtiden, men jag har velat påvisa, att det återstår mycket att göra, om inte vår förening skall göra på stället marsch. Som avslutning sammanfattar jag det mest aktuella sålunda:

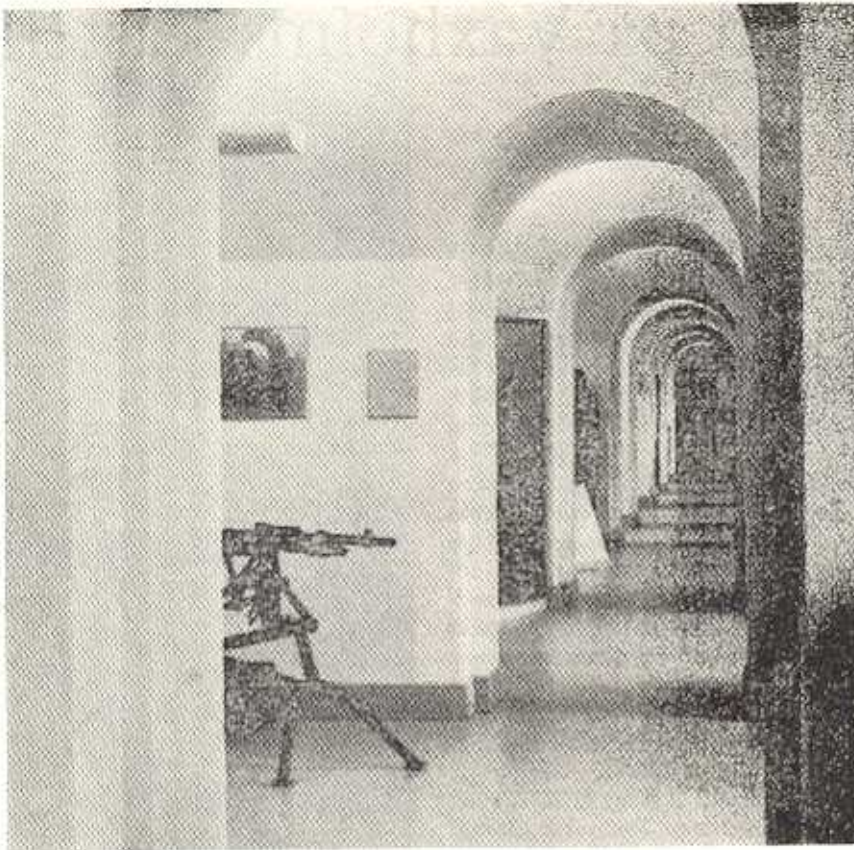
- 1) Medlemmarna böra aktivt delta i rekryteringsverksamheten.
- 2) Åtgärder för att få in unga kustartillerister i föreningen äro nödvändiga.
- 3) Den aktiva personalen bör i ökad omfattning ansluta sig till föreningen och delta i dess verksamhet.
- 4) En tidskrift, till vilken medlemmarna skickar bidrag och som regelbundet orienterar om förbandet, bör utges minst två gånger om året.

S. Gråberg

en av sina inspektioner vid fästningsbyggandet som han under ett på grund av väderleksförhållandena påtvingat dröjsmål med återresan skrev dessa sentenser. De lär ha varit läsbara på muren under omkring hundra år.

Vaxholms fästnings museum, inlagt vid Oskar-Fredriksborg 1947 men flyttat och nyuppsatt på Vaxholms kastell återinvigdes därstädes i närvaro av Hans Majestät Konungen den 24 september förra året. Det var en vacker dag. Från en något beslöjad himmel bröt solen fram under lands-

Interiör från museets övre våning. Tre valvgångar som denna leder genom museilokalerna, en i nedre våningen och två i den övre.

hövdingens invigningstal och kom kastanjer, lönnar och vildvin att prunka mot de grå murarna.

Dessa murar var ej desamma som dem, vilka Gustav II Adolf en gång anförtrodde sin filosofiska ådra. Den fästningen och de murarna bröts ned och ersattes under trettio strävsamma år (1833—1863) med det nuvarande kastellet. Vår nuvarande konung med samma namn men den VI i ordningen skrev inga sentenser men väl sitt namn på en av murarna vid sitt besök i september.

Redan under sitt befrielsekrig i början av 1520-talet hade Gustav Vasa insett nödvändigheten av ett fast försvar i dessa trakter, då han med "någre falkuner och en godh hoop hakar" besköt den danska sjöstyrka, med vilken Sören Norrby försökte undsätta de hårt trängda danskarna i den svenska huvudstaden. Ändå skulle det dröja över tjugu år innan kungen vid riksdagen i Västerås 1544 genomdrev ett beslut här om och ytterligare fyra innan Stockholms slotts ståthållare Botvid Larsson på kungens otvetydiga order lät arbetena komma igång. "Må tu och med Blockhuset och Oxedjupet beställa ladhe, effter som tu Vår me-

ning derom tillförne förstätt hafwet, så att der ingen försummelse företagen blifwe motte."

Den förelagda uppgiften var gigantisk. Att beställa med blockhuset gick väl an, men att inom rimlig tid med sten och kedjor stänga Oxedjupet blev värre, åtminstone vad stenen beträffade. Detta sund, sjöfartens huvudpulsåder mellan havet och huvudstaden i våra dagar, blev med borrhår 200 meters bredd och 50 meters djup för lång tid framöver "en öppen dörr", som Erik Dahlberg en gång uttryckte det. Sundet blev i själva verket inte igenkorkat förrän omkring 300 år efter den kungliga befallningen, närmare bestämt 1839.

Samtidigt som fästningen på Vaxholmen byggdes ut med ett stentorn och senare med vallar och utanverk för att vid 1700-talets början vara helt sluten måste man sålunda även ägna Oxedjupsförsvaret uppmärksamhet. Med befästningar av enklare slag hankade man sig fram, och så alldeles värdelösa kan de knappast ha varit eftersom ryssarna under sitt anfall 1719 efter det misslyckade försöket att tränga in genom Baggenstaket provade fästningen i Vaxholm i stället för att söka tränga genom Oxedjupet.

I Vaxholm fick tsar Peters galärflotta samma varma mottagande som danskarna fick där omkring hundra år tidigare.

Men kanske ändå berörda myndigheter med bävan anade vad som kunnat hända om anfallet i stället satts in genom Oxedjupet. Trots att nöd och fattigdom var skriande och statskassan förmodligen tom började man endast fem år efter sistnämnda anfall att uppföra en "riktig" fästning på Värmdö vid Oxedjupet. Elva år tog detta arbete och 1735 var Fredricksborg, ett av Europas märkligaste fästningsbyggen klart. Det blev en dåtida "igelkott" som svårigen lät sig betingas. Intressanta och utomordentligt vackra ritningar samt modell av detta fästningstorn, som med sina båda kaponiärer vid stranden nedanför var bestyckat med ej mindre än omkring ett hundra kanoner, kan beskådas i fästningsmuseet.

Omkring ett sekel var denna fästning i tjänst. Nu står den sedan 1840-talet såsom en vacker, men tyvärr bortvittrade erinran om våra förfäders offer och strävan att åt oss bevara ett fritt land.

Stark och skön tedde sig också i färdigt skick den stolta skapelse, som förra seklets fortifikationare med "grågubbars" (Kronoarbetares) hjälp uppförts på Vaxholmen. Och än vackrare skulle den ha blivit om man lyckats lösa de tekniska svårigheterna med det plana taket. Kanske man ej ens försökte — det var enklare att bygga på de skredstaken. På detta sätt fick man också förrådsutrymmen men också bekymmer, ty hur illa var det inte med dessa träöverbyggnader om fästningen kom under anfall. Under Krimkriget (1853—1856), då oron av detta sprid sig till Östersjön, anbefalles också förberedelser för att om så skulle bli erforderligt snabbt avlägsna taken. Vackra ritningar i museet vittnar om hur man från början tänkte sig det hela.

Någon fästning i ordets egentliga bemärkelse blev aldrig Vaxholms kastell. Samtidigt som det blev färdigt under 1860-talet inträffade någonting inom vapentekniken, som för den tiden nära nog kunde jämföras med våra dagars kärnladdningar. Det räfflade eldröret gjorde sitt intåg. Hur skulle nu de i och för sig så imponerande granitmurarna klara sig? Svaret på denna fråga fick man på ort och ställe. Det hände sig nämligen en dag 1872 att den nya pansarbåten Hildur och den sju år äldre

Kustartilleriets radarskola

Huvuddelen av den marinens radarutbildning, som handhas av kustartilleriet, är förlagd till Göteborg. Valet av Göteborg såsom plats för marin landradarutbildning gjordes på

monitoren John Ericson i "onda avsikter" förtöjdes vid "Vaxholmshörnan". Den lötte var bestyckad med en 24 cm räfflad kanon medan monitoren hade 32,5 cm slätborrad kanon. Spetsprojektilerna till den förra vägde 150 kg och rundkulorna till den senare drygt 200 kg.

Föberedelserna för provskjutningen mot Kastellet, som nu följde, var noggranna. Dit hörde sannolikt också att utrymma de mörka arresterna, som var — och är — belägna två våningar under borggården just på den plats där man målade upp ett riktmärke. Så sköts tre skott från Hildur. Den tredje projektilen träffade en från det första skottet i muren fastsittande och tog denna med sig genom den drygt två meter tjocka muren. För "skoj skull" sköts också ett skott med John Ericsons kanon. Den väldiga rundkulan åstadkom en liten urgröpfung i muren och gick själv sönder i många stycken.

Nå detta var ju förutsett, ty två år tidigare hade man börjat bygga Oskar Fredriksborgs fort. På sju år fullbordades detta och blev, nedsprängt i urberget och bestyckat med modernt artilleri, en av Europas starkaste fästningar vid sekelskiftet.

Här kan vi stanna i vår snabbskiss av utvecklingen. Om allt det som här sagts och mycket mera får museibesökaren en god kännedom om genom texter, föremål och bilder.

Museet upptar två våningar i Kastellens västra linje och omfattar ett 20-tal rum och hallar. Lokalerna, som tidigare var kommendantsexpeditioner m m, är utomordentligt vackra och man har vid utställning av föremål med stor strängighet sökt att åstadkomma harmoni mellan rummen och deras innehåll. Även om museet i första hand återspeglar kustförsvarets historia utanför huvudstaden finns där dock åtskilligt av mera allmänt intresse. Intresset för museet har också varit mycket stort. Trots den korta tid det var öppet för allmänheten förra året fann omkring 6.000 personer vägen dit och omdömena har varit mycket positiva.

Överstelöjtnant Kjell Werner

sin tid efter noggranna överväganden och med stor framsynthet. Bland de fördelar, som man uppnått genom detta val av förläggningsort, må följande nämnas:

I Göteborg finns rika möjligheter till fruktbarande samarbete med andra militära och civila institutioner (exempel: Arméns radar- och luftvärnsmekanikerskola, Chalmers tekniska högskola, tekniska läroverk såsom "Chalmers lägre" samt teletekniska industrier bland vilka främst bör nämnas landets ledande inhemska radarindustri, nämligen LME Mölndalsanläggningar);

skolans läge vid inloppet till landets största importhamn och ledande varvsindustristad ger en aldrig sinande tillgång till mål på havets yta; skolans dominerande höjdläge ger därutöver möjlighet till långa radaträckvidder, vilket är särskilt värdefullt vid spaningsradarutbildning;

skolans läge alldeles i närheten av Torslanda och inte långt från Säve

flygfält ger god tillgång till mål i luften;

skolans belägenhet både inom ett riksviktigt kustavsnitt och centralt i ett skärgårdsområde med flera inlopp ger ett stort spelregister vid utbildning i från land utövad underrättelse- och stridsledningstjänst.

Framhållas bör även värdet ur fritidssynpunkt i att skolan ligger inom Göteborgs stad (såsom exempel kan nämnas att det icke är ovanligt att vpl radartechniker på fritid vidareutbildar sig genom studier, laborationer e d vid någon av stadens läroanstalter).

Ja, man torde nog kunna påstå att det i vårt land i dag knappast går att uppbringa en annan plats, som i lika hög grad kan förena de nämnda egenkaperna.

Kustartilleriets radarskola har haft förmånen att alltsedan begynnelsen för ca 15 år sedan kunna utvecklas successivt under ett målmedvetet planerande och arbete grundat på erfarenheter gjorda både utanför och inom skolan.

Skolan förfogar nu över moderna

En skog av radarantennor vid RadarS.

KA 4 skidåkare i Gustav Vasas spår

Den 5 mars startade 12 kustartillerister jämte lagledare från KA 4 för att delta i Vasaloppet. På eftermiddagen vid ankomsten till Sälen fick vi kännning av den gigantiska apparat som denna tävling i själva verket är. Vid expeditionen surrade det av alla Sveriges dialekter. I stora sack var ordnade tusentals kuvert, innehållande nummerlappar, pm till lagledare och tävlande m m och utan att behöva stå i kö fick vi våra (chauffören Beldt fick också ett) och den första spännande frågan fick sitt svar. Var skall vi förläggas och förplägas? Siv Persson Moberget Rörbäcksnäs. Rörbäcksnäs, ja dit bitar jag, så bara framåt ca 3 mil.

Efter hjälp av vänliga människor hittade vi även Siv Perssons trevliga fäbod ombyggd till förläggning för turister och vasaloppsåkare.

Efter en stadig middag och en natts god sömn påbörjades förberedelserna. Hela lördagen gick åt för vallning-prov-vallning-prov. Dessutom åkte vi till starten och bekantade oss med banans första 5 km. Där mötte vi en olycklig tävlande med en bruten skida i famnen. På söndagen skulle han få många olycksbröder. En tankeställare alltså. Var försiktig försök rädda skidor och stavar!

Eftersom vädret troligen skulle bli likadant under tävlingsdagen, alltså kallt, så kunde vi så småningom be-

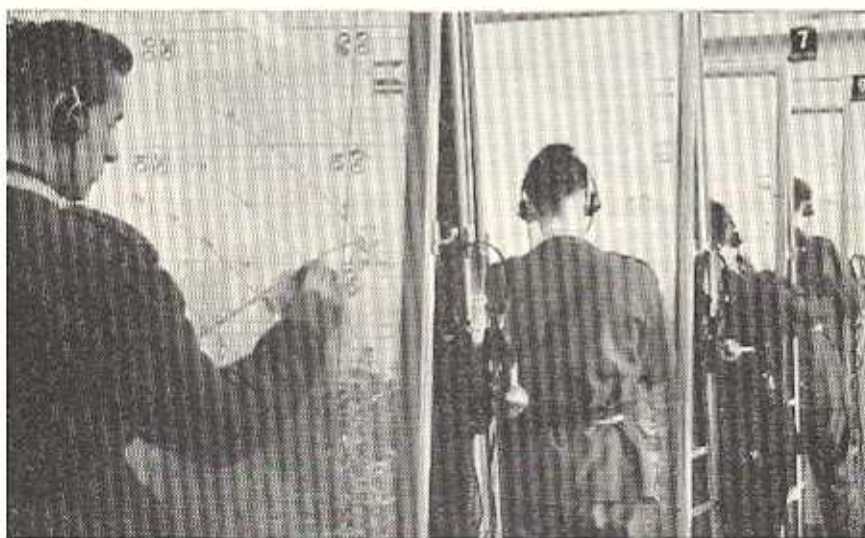
stämna oss för hur vallningen skulle ske. I stort var det dock inga problem utan vi valde grundvax och där-efter flera lager med grön Swix eller över grundvaxet skarklister och där-efter grön Swix. Det gällde ju att få vallan att räkka hela banan. Skidorna putsades, gnuggades och ströks i det längsta. Till sist var dock allt färdigt och några timmars stärkande sömn kunde avsluta förberedelserna.

Kl 0415 gick reveljen och efter en kraftig frukost kunde vi tacka fru Persson och bege oss till starten. Där var det kallt, drygt 20° och ett fantastiskt myller av människor.

Starten skulle gå kl 0745 och ca 30 minuter före passerade vi en fälla där vi prickades av samt fick skidorna märkta. Bara en av skidorna fick bytas under loppet. Fortfarande fungerade allt perfekt utan större köer. Efter avprickningen ställde vi upp bakom en startlinje markerad med rött kräppapper. På höga stänger var skyltar uppsatta där startnumren i grupper om 200 var angivna. Vi från KA 4 hade startnr 3730-3741 alltså hade vi ca 5000 man till vänster och 1500 till höger om oss. På ett led ca 50 m framför oss "blåbar" stod några hundra elitåkare.

Vilket skådespel — löparna klädda i färggranna dräkter i ett gymnastiserande myller för att hålla värmen. I luften surrade fyra — fem helikoptrar, så vad speakern sa i högtalaren kunde knappast uppfattas. När startern ropade ut "5 minuter kvar" bröt vänstra flygeln sakta "startlinjen" och allt eftersom minuterna gick minskades avståndet till elitåkarna. Sorlet och oväsendet steg i styrka och några sekunder efter det speakern ropat "2 minuter kvar" brakade det loss. Hur det gick till vet jag inte, men blixtsnabbt började hela massan åka framåt som en jättestor lavin. Jag hade i stort bara en tanke i huvudet "ta det lugnt försök klara skidor och stavar". Att detta var riktigt märktes för man kunde se bitar av skidor och stavar strödda överallt.

Femtio meter framför oss hade elitåkarna lagt sina överdragskläder i högar. Dessa högar kompletterades blixtsnabbt med åkare, skidor och stavar, men som ett under kunde jag krängla mig förbi utan att gå omkull. Sämre gick det för maskinist Hasse Nilsson och flammä Gunnar Johansson, som i några sekunder "parkerade" i en så

Utbildning i stridsledningstjänst.

och ändamålsenliga utbildningsanordningar för både operativ och teknisk utbildning.

Tyngdpunkten i den operativa radarutbildningen ligger på spaningsradartjänst. Materiel och anordningar möjliggör en successiv stegring av utbildningen från den första individuella, "handledda" fasen till tillämpade skeenden med underrättelse- och stridsledningsorgan inom ett större kustavsnitt. Simulatorer och träningsanläggningar möjliggör att händelseförlopp inte är låsta till Göteborgs-skärgården utan kan förläggas till de områden och krigsstationer, där personalen skall krigsplaceras.

För den tekniska utbildningen finns laborations-, föreläsnings- och lek-tionssalar med god tillgång till både

laborations- och krigsmateriel. En stor radarhall ger möjlighet till tillämpad radarteknisk utbildning oberoende av årstid och väder.

Marinen har i kustartilleriets radar-skola fått en undervisningsanstalt väl skickad att utbilda personal i operativ och teknisk landradartjänst. Utbildningsanordningarna härför torde i många fall kunna betygsättras såsom föredömliga. Medvetandet härom är helt naturligt en stimulans och glädjekälla för skolans personal liksom medvetandet att den ständigt fort-löpande utvecklingen på teleteknikens område även i framtiden ger nya problemställningar med nya intressanta problemlösningar och praktiska tillämpningar inom denna för marinen så betydelsefulla utbildnings-verksamhet.

dan hög. Turligt nog råkade ingen av de våra ut för någon större malör vid starten.

Efter en dryg kilometer smalnar spåret så högst ett 25-tal löpare kan komma fram samtidigt. Ibland blev det stopp så någon egentlig åkning under den andra till fjärde kilometern kan man inte tala om, dels var det för trångt och dels var det en stark stigning (150 m på 2 km).

Många skojiga kommentarer hördes när ivriga löpare försökte tränga sig förbi, "Vänta lite tills du kommer upp för backen så får du nog åka", "Du skall ända fram till Mora" eller "De där nybörjarna tror som vanligt att allt hänger på att de skall hinna först upp för backen och sedan orkar de inte längre än till Mångsbodarna". Allting gick dock i gemytets tecken och eftersom jag personligen beslutat mig för att åka skidor från Sälen till Mora och inte slå Janne Stelansson så hann jag med att prata en del med medtävlare och dessutom studera olika åkstilars. Många hade fått skador på utrustningen men fortsatte ändå euvist framåt.

Korpral Gyllander hade räkat ut för en skada på skidorna, en åkare hade satt sin stav på hans ena skidspets och spräckt den, men efter "omplåstring" med häfta höll den i mål.

De första 5 km avverkades för min del på c:a 45 minuter och sedan var det fyra spår med löpare så långt man kunde se både framåt och bakåt, men avstånden hölls, så det gick fint att åka.

För den som ville åka fortare gick det fint att byta spår, än gick det fortare i det ena, än i det andra och ibland uppstod även små luckor på några tiotal meter och så småningom ökades dessa till 50 å 100 m. Men ingen gång under hela loppet utan att det syntes löpare både framför och bakom. Privata kontroller började dyka upp och efter 25 km den första officiella, vid Mångsbodarna. Där bjöds på blåbärssoppa, sockervatten och apelsiner. Några km tidigare hade flg G Jansson passerat mig i ett snabbare spår och serg Hellekant dök upp varvid vi två bestämde oss för att göra sällskap till Mora. Vi ställde in taktén för en militid på 65—70 min och den höll vi sedan hela tiden.

Efter Mångsbodarna ökade antalet åskådare betydligt och radioapparater lämnade rapporter om hur ställningen var där framme i tåten. Ingen behövde fråga, utan det bejodades och ropades ut rapporter hela tiden.

En del löpare började redan nu

Åkstilförjutsaren efter 45 km.

gå av banan och stod och vilade sig åt och drack.

Gunnar Hellekant och jag fortsatte vår march och någon km från Evertsberg, 45 km från start och c:a 40 km från mål, fick vi veta att Janne Stefansson gått i mål.

Vid Evertsberg stod förv Erixon (vår lagledare) och chaufför Beldt med mat, valla och plåster. Jag behövde endast lite sockervatten, men Gunnar hade fått skavsår i händerna och blev omplåstrad.

Efter Evertsberg utspelades många tragedier. I små utförsbackar, fullkomligt ofarliga egentligen, körde många omkull och otaliga skidbrott uppstod. Bitar av skidor och stavar syntes överallt och därför kunde man inte släppa på för fullt.

Bilden förändrades återigen, småskador började göra sig gällande och löpare började tala om att bryta. Men även kämpatakter märktes, en medel-

ålders man med endast en arm åkte förbi oss före Oxberg, där han dock stod kvar när vi passerade, men han fortsatte och jag såg honom flera gånger under loppet mot mål. Vid Oxberg stod korpral Gyllander, som gjorde sällskap med oss till Hökberg — den sista tidskontrollen 17 km från mål. Från Oxberg kommer jag också ihåg två kamrater, som råkade ut för en malör. Trötta stod de bredvid varandra och drack sin blåbärssoppa, den ena förlorade balansen lite och råkade trampa den andres skidspets varvid den bröts. Jag vet inte vem av dem som var mest olycklig.

Efter hela spåret stod fullt av vänliga åskådare, trots att tåten med elitåkarna passerat för flera timmar sedan. En del ville bjuda på kaffe, sockervatten, apelsiner osv. Men personligen tyckte jag det räckte med det vi fick vid kontrollerna så jag tackade nej, utom när en rat liten

gunna sträckte fram en apelsinhalva.

Kl 1615 passerade vi Eldris 7 km från målet.

Vi höll vår takt i mål men att en del inte släppt tanken på att slå Janne Stefansson märktes. De kom så snön sprutade för att efter någon km åter stå bredvid spåret och kråkas.

Gunnar Hellekant och jag anlände till Mora 9 tim och 38 min efter starten i god kondition, lite stelbentä, men i övrigt utan några som helst blessurer. Korpralen Gyllander anlände ca 15 min efter och lagledaren kunde konstatera att alla KA 4-löparna gått i mål.

Som bekant vann Janne Stefansson på tiden 4.35.03 och KA 4 deltagare fick följande tider: flg Hjulström 7.12, flamä Johansson 7.15, befelev Odelberg 7.15, maskinist H Nilsson 7.50, korpral Bergström 8.15, serg K Sörquist 8.16, flg Jansson 8.30, korpral Lindstedt 8.33, serg Lyrfors 9.20, förv Lundberg 9.37.55,

Jack till Redaktören

Med utgången av 1964 lämnade KA-fyrens redaktör sedan 1959, förvaltare Erik Knöös, regementet och Göteborg, för att tillträda befattning i marinstaben. I samband med flytningen meddelade förvaltare Knöös, att han önskade ge ut ytterligare ett nummer av KA-fyren, men att han

serg G Hellekant 9.38 och korpral Gyllander 9.50.

Till sist är det bara att konstatera att hela loppet var en upplevelse, skådespelet vid starten, trängseln upp för backen den första km, diskutera med och mellan löpare, rena folkfesterna vid kontrollerna, åskådardelen i stort sett utefter hela banan och mycket, mycket annat, den iskalla duschen efter loppet inte att förglömma.

därefter avsåde sig uppdraget på grund av ändrade arbetsförhållanden och ökad arbetsbörda.

Förvaltare Knöös har på ett mycket förtjänstfullt sätt svarat för att KA-fyren kunnat tillhandahållas kamratföreningens medlemmar. Han har, enligt vad jag kan förstå, personligen klarat allt utom tryckningen — inte minst har han även fått vara artikel-författare, när bidragen från föreningens medlemmar uteblivit eller kommit för sent.

Som redaktör har förvaltare Knöös utfört ett oegennyttigt arbete för kamratföreningen i klart medvetande om att en aktuell tidskrift är nödvändig för kontakten med föreningens medlemmar. Han lämnar sin post med KA-fyren tänd — vi hoppas att den inte skall släckas ännu på länge.

Kamratföreningen framför till förvaltare Knöös ett varmt tack för gott arbete.

S. Gröberg

Styrsö Varv o. Mekaniska Verkstad

STYRSÖ

Tel. 77 10 03, 77 08 53

Utför

motorrenoveringar och motorutrustningar

Händels Verkstads AB

Fotögatan 3

Tel. 14 54 19, 14 91 40, 24 08 10

Utför fariygsreparationer m. m.

HERBERT AHLBERGS SKOMAKERI

Längedragsvägen 7 - Telefon 29 06 56

REKOMMENDERAS

Atlas Marin AB

levererar

Ekolod - Gyrokompasser

Dieselmotorer - Separatorer

Vinschar - Strymaskiner

m. m.

KTIEBOLAGE
AUTOMAGNET
ALLT BILELEKTRISK
GÖTEBORG

HENRY HEDMARK SEGELMAKERI

Ångkärrsgatan 10

Tel. 29 15 05

UKA 4 sommarlägerkurs 1964

Tre deltagares intryck

(Klipp ur UKA 4 tidning

"Projektilen")

Eleven och instruktören Lars Andersson

Efter att tidigt på våren ha lämnat in min anmälan erhöll jag i början av maj ett rött brevkort med gula korslagda kanoner på, där det meddelades att jag antagits till ovanstående kurs, vilket glädde mig mycket.

Fredagen den 26/6 ryckte jag tillsammans med 56 andra pojkar in till KA 4. Där var det "full rulle". Grabbar som packade, kvitterade ut eller bytte utrustning. (De flesta av oss hade ju redan utrustning förut, men passade nu på att byta ut för små byxor och vapenrockar. Man växer ju.)

Det var inte litet jag skulle ha med mig. Tre uniformer, rygsäck, kängor och hundra andra prylar.

När allt var packat gick vi ombord på landstigningsbåtarna för att åka ut till Käsö, västkustens vackraste ö. Efter en dryg halvtimmes härlig båttur genom Göteborgs södra skärgård steg vi iland och kurschefen Flaggjunkare G. Lundberg kunde hälsa ett 60-tal elever välkomna. Sedan blev det mat för hela slanten. Resten av dagen fick vi ha till att installera oss i logementen. Vi fick lära oss att bädda sängarna på militäristiskt vis och hålla ordning i våra skåp. Efter middag blev det tidigt sänggående vilket kunde behövas, ty en del av oss hade åkt tåg ända från Umeå.

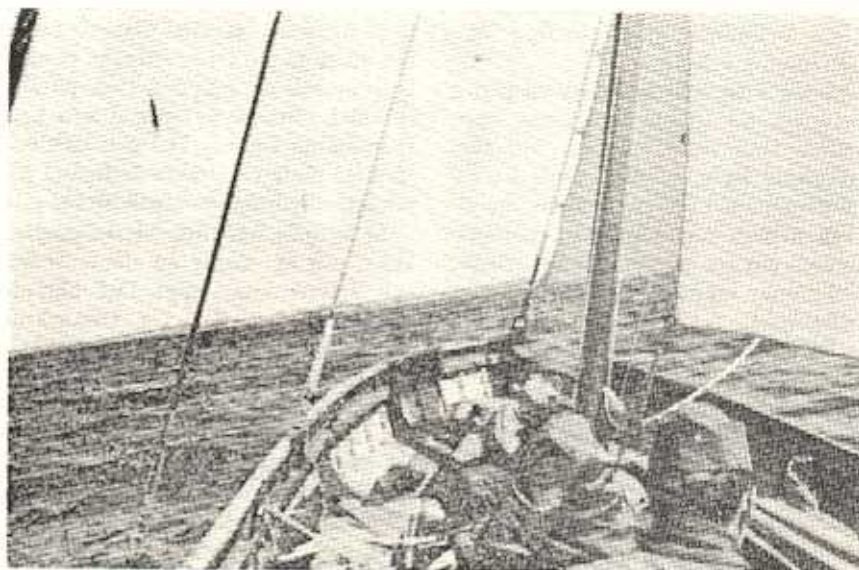
På lördagen började "sliter" med morgongymnastik och bad, påklädning och så var det frukost och den smakade bra.

Vid efterföljande uppställning fick cheferna för respektive plutoner utförliga direktiv av kurschefen. För den pluton jag tillhörde, jag tjänstgjorde som biträdande instruktör på specialkursen (SK), handlade det mest om segling, navigation och signaltjänst. Seglingen omfattade segling med två båttypor, segelekor med sprigg och stora tvåmastade ketchriggade shupar.

Signaltjänsten omfattade sändning och mottagning av meddelande på radio- och trådtelefoni.

På lördagskvällen hade vi permission och då fick de som ville, åka över till de två närmaste öarna, Brännö och Styrö.

Första söndagen hade vi utflykt till

Göteborgs hamn och till Vinga fyrplats.

Sedan gick dagarna i veckan med ett fullspäckt program. På onsdagskvällen åkte vi in till Göteborg och Valhallabadet för att se på hindersimningen ingående i landskampen mellan Sverige och Norge i marin femkamp. Norrmännen var bäst.

Lördagen den 4/7 besökte våra föräldrar Käsö för att se vad vi hade för oss. Först fick vi visa vad vi hade lärt oss. Tre grabbar visade i det kalla vattnet hur man räddar en drunknande människa, signalerade, körde med grupplandstigningsbåtar, sköt med gevär o. s. v.

Efter gemensam lunch i matsalen ställde vi upp i trädgården där korum hölls med medverkan av KA 4 musikkår.

Dagen avslutades med en uppvisning i båttjänst. Vi körde med alla våra flytetyg inalles 18 båtar. Många och kraftiga applåder visade att vad vi gjorde uppskattades.

Sista söndagen var det åter dags för en utflykt som denna gång ställdes till Marstrand.

Måndagen den 6/7 påbörjades lite mera avancerade övningar. SK seglade norrut till norra Björkö, där de gick i bivack över natten för att tidigt morgonen därpå med 7-8 knop segla tillbaka till Käsö.

IK gick samtidigt iväg på en navigationstur runt Tjörn.

AK flyttade under samma tid ut i bivack på Käsö.

Sista "arbetsdagen" avverkades med

en fälttävlan, prov i segling och för de äldre, prov i körning med 300-båt.

På kvällen hade vi lägerafton, massor med flickor inbjöds och kom från närliggande öar.

Det började med prisutdelning för fälttävlan, lägermästerskap i rodd och fotboll (sådant hade vi också haft).

Sedan dansade vi till "The Pacific" med söta vokalisterna Inger Öster.

I en paus serverades "fika" och sjöngs nidvisor både av elever och befäl.

Tyvärr varade inte festen i evighet utan till slut blev det tid att följa flickorna till båtarna.

Tiden gick fort och på torsdagen var det tid att efter materialvård och städning lämna Käsö.

Det kändes konstigt på något vis att skiljas från kompisarna och Käsö, men vi träffas som väl är igen när fritidsutbildningen börjar i höst.

Käsödagen 1964

Mamman Fru I. Averius-Hansson

Som mamma till en tredjeårskursare (IK) borde jag naturligtvis tidigare ha besökt Käsölägret, men den övriga familjen har då passat på att ta semester.

Man har ju vetat att "gossen" varit väl omhändertagen. I år bestämde vi att inget annat fick göras på denna "Käsölördag", utan vi skulle verkligen komma iväg. Vädret var fint, det blåste härligt lagom. Redan vid KA 4:s grindar blevo vi visade vart vi skulle

taga vägen. Nere i KA 4:s hamn var en ordentlig samling av föräldrar, syskon, släktingar, flammor och hundar församlade.

Två "200-båtar" vad det nu kan vara, lastades fulla av oss. Några av UKA 4-eleverna gick omkring och hälsade oss välkomna.

Solen sken och det blåste en härlig bris. På Känsö stod pojkarna uppställda i de olika kurserna och som bakgrund hade de den gamla karantänsbyggnaden. Flaggjunkare Lundberg hälsade oss välkomna och informerade oss om allt som skulle hända. Skjutning, segling, rodd och motorbåtsskötsel.

Övningarna började med livräddning och till min stora häpnad var min egen telning den utklädde drunknande, han som tidigare haft vattenskräck när det gäller badning. Han räddades av två kamrater och drogs så småningom ombord i en eka. Sedan var det skjutning på banor, men eftersom vår hund är skotträdd blev vistelsen där inte så lång. Mor tycker heller inte om smällar. Efter rundvandring i logementen och besök på den gamla karantänskyrkogården var det dags för lunch.

Av den stora kön utanför matsalen förstod jag att det var något extra som vankades. Härlig pytt i panna med stekta ägg, smör och bröd sma-

kade gott. UKA 4-eleverna såg till att gästerna blev väl omhändertagna.

Efter lunchen var det korum i trädgården. Ett altare var iordningsrätt och KA 4 musikkår spelade till psalmsången. Beträktelsen av pastor Kars-torp manade oss alla till eftertanke och att se ett 50-tal tonåringar så samlade gjorde ett djupt intryck på alla föräldrar. Efteråt var det allmän kaffedrickning i gröngräset och läsk och choklad hade en strykande åtgång till ackompanjemang av musikkåren.

Så småningom drog vi oss ner till kajen och där skulle nu allt om båtar och sjövätt visas upp. Det började med roddbåtar där 1:a årskursarna (AK) skötte sig fint. För att inte tala om honnöten, som tycktes vara perfekt, vilken avgavs när de passerade oss. Efter roddbåtarna kom segeljollar och slupar. De senare vet jag genom egen erfarenhet, att de är svåra att manövrera. Allt gick bra men hjärtat kom i halsgropen när 300-båtarna gjorde sin entré bland seglarna, men det gick fint det också. Det var två pojkar i varje båt och övningen gällde att gå i formering med båtarna. Det fordrades både omdöme och koncentration och vi tyckte alla att de var mycket duktiga. De flesta övningsmomenten var nu över, men innan hemfärden bjöds vi på en tur runt Känsö med 200 båt. När vi kom tillbaka var

det uppställning och flaggjunkare Lundberg avtackades å föräldrarnas vägnar av en stolt fader.

Många kanske tycker att man inte skall skicka sina pojkar till militära läger, men jag vill på det varmaste rekommendera detta. Jag har sett hur min egen pojke utvecklats från en slarvig 15-åring till en hyfsad, artig pojke. (Hm, hm.)

Kamratskapet är mycket fostrande och man har en känsla av att ledarna är speciellt utvalda.

Flaggjunkare Lundberg måtte ha en särskild förmåga att kunna ta dessa tonåringar på rätt sätt. För övrigt tror jag att instruktörerna utövar ett gott inflytande på pojkarna, som säkert håller dem som sina idoler. Detta å sin sida ställer stora krav på ledarna men vad vi föräldrar fått se, tycks allt vara mycket bra. Vi tackar för en trevlig dag på Känsö.

Ett FBU-befäls syn på ungdomslägerkurser å KÄNSÖ

av vpl Sergeanten Leif Svala

Som gammal FBU-are vid KA för-
enningen har jag genomgått en del kurser. Jag anhöll därför till UKA 4 sommarlägerkurs 1962 att få tjänstgöra där som instruktör och sedan den sommaren har jag varje år fått tjänstgöra vid dessa kurser.

Min uppgift har i regel varit att vara instruktör vid allmänna kursen, och jag anser att det ger mig god träning i befälsföring, alltså tillämpning på de 3 dagars veckoslutskurser som jag deltar i under vinterhalvåret.

Kursen under sommaren 1964 var upplagd på ett mycket tillfredsställande sätt. Med den stegring på utbildningen som genomförs är det roligt för grabbarna att efter varje år få större uppgifter och på så sätt lära sig mera.

Som befäl och instruktör anser jag det vara ett stort plus för pojkarna att få en sådan utbildning, det måste de ha stor nytta utav när de kommer in vid KA 4 för sin vpl utbildning (till blivande befäl?).

Utöver det utbildningsmässiga tror jag pojkarna mest uppskattar den fysiska träningen, där de bl. a. får visa framfötterna i fotboll. Deras högsta önskan är att vinna över befälsgrubbarna.

Fysisk träning har vi också varje morgon kl. 06.00, men det kanske inte

FÖRSVINNANDE GOD

Betald Annonspat

Redaktörens spalt

Den första oktober 1942 kom en mycket ung furir med nattåget från Stockholm för påbörjande av tjänstgöring vid KA 4. Anmälan Nya Varvet stod på reseordern.

I blåkrage, tillsammans med sjösjäck och väska antrades spårvagnen för färd till Nya Varvet. Konduktören på den blåe tyckte det var lika bra att gå från Älvsborgsskolan som att byta vagn och ha nästan lika långt att gå från hållplatsen Nya varvet. Det blev så.

Strandvägen mot Nya Varvet har bara varit längre en gång sedan och det var samma morgon, då jag bar min sjösjäck tillbaka till "Negerbyn". Det var där anmälan skulle ske.

*

22 år och ett kvartal vid KA 4. En lång tid fylld av minnen och gott kamratskap. Ett bra regemente i en fin stad.

*

1959 blev jag redaktör för kamratföreningens tidning. I det första numret skrev jag att det är svårt att göra en tidning. Det är fortfarande lika svårt. Det här numret blir det tionde.

*

Så till slut har jag att tacka för de år som gått. Tacka alla medarbetare och önska min efterädare som redaktör ett lycka till med förhoppningen om ett hörsammade av ordförandens uppmaning till medlemmarna om medverkan i tidningen.

Sjukvisitation en måndagsmorgon i tidernas gryning. 20 vpl utan större skavanker (men trötta) har samlats. Efter undersökning ger regläkaren order till sjukorpralen: Ställ upp gossarna på två led, ge det ena ledet en sked ricinolja och det andra en spark där bak och låt dem sen gå till sina förband.

(Red. har bett regläkaren om en kommentar. Denne fördömer ä det kraftigaste dylika föräldrade behandlingsmetoder och framhåller att om det gällt gossar i vår tid och under likartade förhållanden, så hade alla fått rätt behandling, d. v. s. samtliga hade fått ricinolja!).

uppskattas lika mycket. Många sömniga ansikten möter de hurtfriska befäl en vid uppställningen, men efter lite gymnastik och terränglöpning samt "på huvudet hopp i havet" så är alla klara för morgontoilet, sängbäddning och frukost.

Därefter kan alla med friska tag börja den nya dagen med t. ex. en trevlig övning i båtjänst.

Årets sommarlägerkurs anordnas på Känö 2/7—16/7. Är Du intresserad att se mera så ring Utbildningsavdelningen KA 4, tel. 29 20 80, eller skriv till Ungdomsavdelningen KA 4, Göteborg 42 och begär upplysningar.

Ariga fiender under skoltiden (flitka som vanligt) skildes A och B ä vid studentexamen för att vandra skitda banor. A blev biskop, B blev amiral. I 60-årsåldern stötte de plötsligt ihop på Göteborgs central. Amiralen i full uniform guldsmydd och grann, biskopen i prästräcken med vid slängkappa, varunder avtecknade sig en rindkullig mage.

Biskopen styrde genast fram mot amiralen och sporde: Kan stinsen säga när tåget till Norge går? Utan att ändra en min gjorde amiralen artigt honnör och genmålde: Det går klockan 16.00, damen. Men är det inte riskabelt för damen att göra en så lång tågresä i damens framskridna tillstånd?

Utflykt till KÄNSÖ

Kamratföreningen anordnar utflykt till Känö onsdagen den 19/5 1965. Båt kommer att avgå från Steupiren och KA 4.

Närmare kallelse kommer att utsändas i vanlig ordning.

KAMRATFÖRENINGENS

STYRELSE:

Ordf.: Överste Sixten Gräberg.

1:e v. ordf.: Major Gösta Karlberg.

2:e v. ordf.: Museiintendent Henry Wassén.

Sekr.: Förvaltare Gustav Odkrans.

Skattmästare: Lagerchef Ivar Koppman.

Klubbmästare: Vaktmästare Olle Boberg.

Ledamot: Flaggfurir Gunnar Järbring.

Suppleanter: Lokförare P. O. Calermo och förvaltare O. L. Redmo.

Revisorer: Korrespondent A. Johansson och kontorschef Digby Rundquist.

Suppleanter: Poliskonstapel A. Lawner och flg K E Almén.

Redaktör: Förvaltare Erik Knöös, Östansvindsgratan 4 B, Göteborg H.

Flamingo snabbverkande torkhuv

- Torkar håret på kortast möjliga tid.
- Den patentsökta luftspredaren styr luften så att håret torkas även underifrån.
- Hög effekt — 700 W.
- Steglös termostat — inställbar för temperaturer upptill 80°C.
- Hopfällbar — lätt att förvara och transportera, lätt att komma in under.
- Hölje av stötsäker plast.
- 88 kr (riktpris).

Demonstreras hos

GÖSTA LARSSON AB

Järn & Färg

Långedragsvägen 59

Telefon 29 20 60

GÖTEBORG V

Rådslag och blot med kustfolket vid Västerhavet

Nådens år 1964 har varit hårt med regn och kyla och hård vind har vräkt in från havet. Härnadståg västerut har hindrats av detta. Kustfolket har dragit sig samman i Älvsborgs Sal och gästade Karl Vintappare, som även om myntskändarna i Birka härjat svårligen, till ett gott pris låtit välfrejdade män, ljudeligen och tacksamt smörja kråset. Sigurd Gråråde har ibland fått lugna männen i deras överksamhet. En del vapengny har uppstått och många hårda hugg har skiftats, men mera blod än vad en mygga tär som aftonmål har ej flutit.

De frågor som vid årstinget förelades folket voro inte många och då enighet rådde blev ej mycket talat. Dock bestämdes att kämpe vid 80 år utan särskild pålaga må bli ständig frände bland kustfolket. Samlaren Henry i Vassen valdes in bland styres-

männen och Ale Havsbyren blev hederskämpe.

Härnadståg österut, mot Pripp, lätade stämningen bland folket och många voro de som hörsammat budkavlen. Att dricka öl behöver ej läras ut till män som har sin hemvist längs kusten, övermåttan av den kunskapen äga de redan. Svärden fejades av och ställdes i vapenhuset och kämparna åto och drucko med frejdigt och tacksamt mod.

Året 1965 har brutit in. Kustfolket kämpar vidare. Blot har hållits hos Karl Vintappare, vars skulgrisar fortfarande äro mycket magra. Bägare tömmas, visor bli kvadna och minnen få vingar. Lennart Tygfalke berättade från sina färder i fjärran österled och männen fingo längtan till forna tidens härnadståg.

Erik Runmärke

De vackraste tapeterna

kommer från

Engelska Tapetmagasinet

V. Hamngatan 14 (mitt emot Säckes)

Tel. 13 23 92, 11 98 50 - Göteborg C

Carl W. Andersson AB

Koppar-, Bleck- & Plåtslageri

Lantvärnsgat. 4 - Tel. 14 46 80, 14 86 90

Specialverkstad för arbeten i

Rostfri plåt

Alla slag av koppar- och Plåtslageriarbeten

SALONG CARIBE

Enegatan 4 - Tel. 29 30 02

Bakom Apoteket

Allt för modern härvård rekommenderas

Patenterade skyddsboxar för propelleraxlar

Förstklassigt metallgjuteri

AB F. R. Cedervall & Söner

Stampgatan 24 - Göteborg C

Tel. 15 27 95, 15 27 96

Lennart Svenssons

SPECERIAFFÄR

Pa Bohus-Björkö - Tel. 79 10 98

samt Kiosken vid Ångbåtsbryggan

Tel. 79 10 79

REKOMMENDERAS

för alltid förstklassiga varor

BLOMS LIVS

Långedragsvägen 145

Telefon 29 14 96

Stor sortering billiga priser

Att vara värnpliktig 1965

Varje svensk man är värnpliktig fr o m det år han fyller 18 år t o m 47 år. Viss förtidsinskrivning kan förekomma och även förefinnes möjlighet att kvarstå efter 47 år.

Under tjänstgöring har alla värnpliktiga rätt till utbildning, fri beklädning, fri tand- och sjukvård, fri förläggning och fri förplägnad. Dessutom föreligger följande ekonomiska förmåner:

Penningbidrag

Bidraget, som är skattefritt utgår med nedanstående belopp:

Menig, som inte tjänstgjort

304 dgr ..... 4:—

Menig, som tjänst 304 dgr, samt vicekorpral (motsv)	5: 50
Korpral	7: —
Furir	8: —
Överfurir (motsv), rustmästare (motsv)	8: 75
Sergeant (motsv)	9: 75
Fänrik, fanjunkare (motsv)	12: —
Löjtnant, förvaltare	14: 50
Kapten och högre	17: 50

Fria resor

Värnpliktig erhåller under första tjänstgöring fem fria tjänstledighetsresor från förbandet till hemorten eller motsvarande sträcka. Vid fortsatt tjänstgöring utgår en fri tjänstledighetsresa för varje ny tvåmånadersperiod.

Utryckningsbidrag

Detta bidrag, om 200 kr, utgår ef-

ter fullgjord tjänstgöring om minst 180 dagar i en följd. Om tjänstgöringen blivit delad pga sjukdom eller militära utbildningsskäl, kan utryckningsbidrag utgå efter en sammanlagd tjänstgöring om minst 180 dagar.

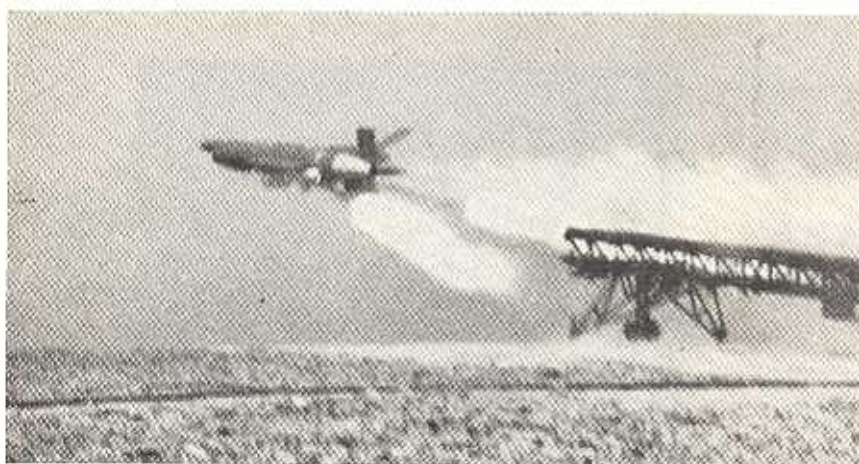
Premier

Värnpliktig, som är uttagen till befälsutbildning, erhåller efter godkänd utbildning utbildningspremier varierande mellan 150 kr och 8.000 kr. Utbildningspremien utgör t.ex. efter genomgången underbefälsutbildning 300 kr, efter genomgången underofficersutbildning 2.000 kr och efter genomgången officersutbildning 4.000 kr utöver premien för underofficersutbildningen.

Till värnpliktiga som uttagits till specialtjänst utgår tjänstgöringspremier med högst 1.050 kr.

Begravningsbidrag och grupplivförsäkring

Avlider värnpliktig under militär-

Bilderna ger glimtar ur en KA-soldats liv

tjänstgöring utgår begravningshjälp med 2.000 kr. De värnpliktiga är dessutom automatiskt grupplivförsäkrade enligt samma regler som gäller för statsanställda.

Familjepenning

Denna utgår med följande maxbelopp:

Maka	9: —
Barn under 16 år	4: 15
Barn eller annan familjemedlem under 16 år	4: 70

Bostadsbidrag

Detta utgår i regel med ett belopp motsvarande hyran eller — vid eget fastighetsinnehav — bostadskostnaden.

Näringsbidrag

Näringsidkare kan erhålla bidrag för täckande av underskott i rörelsen, vilket uppstår till följd av militärtjänstgöringen, eller som bidrag till sådana fasta kostnader — hyra, försäkringar och dylikt — som kvarstår om rörelsen måste läggas ned under militärtjänstgöringen. Maxbelopp 25 kr per dag.

Sjukbidrag

Sådant bidrag kan medges för läkar- och sjukvårdskostnader med ett belopp som motsvarar skillnaden mellan de verkliga kostnaderna och den ersättning som erhålles från allmän försäkringskassa.

Begravningsbidrag

Detta utgår såsom hjälp till be-

gravningskostnader med 1.200 kr vid hustrus död med 600 kr och annan familjemedlem avlider.

Utbildningstidens längd varierar beroende på försvarsgren och till vad den värnpliktige skall utbildas. Tabllån på sidan 19 visar dagens läge, som inom en inte alltför avlägsen framtid kan bli föremål för ändring med utgångspunkt från värnpliktsutredningens väntade förslag.

Som jämförelse kan militärtjänstgöringens längd i vissa länder vara av intresse.

Land	1. tje män.	Rep- övn. mån.	5:a mån.
Sovjet	241)	18	42
Polen	24	18	42
Östtyskland	18	21	39
USA ²⁾	24	3	27
Västtyskland	18	9	27
Nederländ.	18	3	21
Frankrike	16	2	18
Storbrit. ³⁾	—	—	—
Spanien	18	—	18
Danmark	164)	2	184)
Italien	15	2	17
Belgien	12	2,5	14,5
Norge	12	2	14
Sverige	10	3	13
Schweiz	4	7	11
Österrike	9	—	9
Finland	8	15)	9

- 1) I praktiken ytterligare ett antal månader.
- 2) Utskrivning, ej allmän värnplikt.
- 3) Yikesamé fr. o. m. 1963.
- 4) Övergång till 12 mån. 1:a tjänstgöring genomförs successivt. Vid vissa truppslag skedde en reduktion till 14 mån. under 1964.
- 5) Hitills i mycket begränsad omfattning.

Anm.: I många länder varierar värn-

Vi byter jämt...
 ... Er gamla TV till högsta dagspris om Ni väljer **ASA ARENA** eller **RADIOLA** goda av villkor - Vi har bra parkeringsplatser på **VASAGATAN 5**
TV aktuellt
 Tel. 116525

Kamratföreningen kallar DIG!

Kustartilleriets kamratförening i Göteborg inbjuder härmed nuvarande och förutvarande kustartillerister, såväl fast anställda som värnpliktiga till medlemskap i föreningen. Anmälan om inträde kan ske genom insättande av årsavgiften, 5 kronor, på postgiro 4 50 49. Adress Kustartilleriets Kamratförening, Göteborg. Skriv fullständigt namn, titel och adress, födelseår och dag på talongen. Varje medlem erhåller Kamratföreningens tidning gratis. Postens kvitto gäller som Kamratföreningens.

pliktstiden för olika kategorier. Här angivna siffror gäller huvuddelen av personalen tillhörande armén. Kvinnlig värnplikt förekommer i vissa länder, t. ex. Israel och Kuba.

Vid kustartilleriet utbildas f n ca 3000 värnpliktiga/år under första tjänstgöring och antalet repetitions- och befälsövande uppgår under innevarande budgetår till 8300.

Att försvarskostnaderna är en dyrbar försäkringspremie är ju alla överens om. Största andelen går till produktionen genom materielltillverkning, de anställda inom försvaret kostar en hel del och även den värnpliktige är ganska dyrbar som vi sett. Dagskostnaden för den värnpliktige varierar beroende av vad han utbildas till. Genomsnittet 25 kr för vpl under första tjänstgöring och ca 35 kr under repetitionsövning torde komma ganska nära vad gäller kustartilleriet.

Frågespalt öppen för alla

Fråga: Min son skriver hem och säger att han är menig. Är det högt?

Enda mamman

Svar: Är han vid Radarskolan är det rätt högt.

Fråga: Jag firar i år jubileum efter tjugo års huvudarbete vid KA 4. Borde inte jag få bli stabsmedlem?

Frisören

Av sekretessskäl kan frågan ej besvaras.

Fråga: Varför finns inte boken "Förteckning över utbildningskurser

vid flottan", förkortad KUF i motvarighet vid Kustartilleriet?

En som aldrig frågat förr

Svar: Ja säg det!

Fråga: Jag är svärslukare. Är det en merit vid KA 4?

Snart inkallad

Svar: Sök till lottakären!

Fråga: Jag har fått lära mig att en kringgående rörelse är detsamma som gårdfarihandel. Är det sant?

Närförsvarsmän vid Befäls

Svar: Ja.

Fråga: Varför går Hamiltons Blandning så bra vid Muldiv?

Motorskötare

Svar: Olja, olja.

Fråga: Hur hälsar signalister?

Amalör

Svar: De morsar.

Om "Eusam fästnö" meddelar sin adress så kan svar ges vid personligt besök.

Gammal god.

Repövning. Inkallade furiren övar rättningsrörelser med sin grupp. Soldaten Y har svårt att rätta in sig. Furiren: Vad gör Y i det civila? Y: Fil. lic. Furiren: Utmärkt, då kanske Y kan definiera begreppet "aning"? Y: En aning är en oförklarlig känsla av något förestående, som uppkommer i hjärnan utan påvisbar anledning. Furiren: Tack, då kanske Y vill vara vänlig att dra in magen en aning.

Små funderingar...

Jag uti tysthet länge har funderat
och nu jag tager bladet ifrån mun.
Jag uti tanken grundligt spekulerat
allt över temat: Annie, get your gun.

Det är hög tid för kvinnorna att
stånda
upp och ett verkligt slag för Sverige
slå,
att utstå krigets fasansfulla vända
med männen segervisst förenta stå.

Utom att sköta fredliga maskiner
uti fabrik och allt vad där skall ske
nog lika bra de hålla i karbiner
och vid kanoner utmärkt service ge.

Ty vetenskapens store hava funnit
i mångt och mycket kvinnan starkare
ju är
och snart den tiden kanske haver
svunnit,
då endast mannen kan bli militär.

Men lika väl som arbetet de sköter
på regementskontor uti vårt land,
fasan, fienden lika bra de möter
uti ett krutbestänkt Ingenmansland.

Med kvinnans sätt, det ömmande och
mjuka,
i dödens närhet tröst de kunna ge
allt åt soldater stupade och sjuka,
om än majorer, meniga de är.

Det sägs att ensamheten störst skall
vara
uti infernot i en skyttegrav,
då blott det gäller att sig kunna klara
och undgå en för tidig, blodig grav.

Ja, varje man har självklart rätt till
livet
såväl som kvinnan här uti vår värld,
varför jag anser kvinnan, det är givet,
ej blott skall dväljas invid hemmets
hård

Ja, observera blott hur Österns kvinna,
hon exarcerar, ut i strid hon går.
Jag frågar, huru många år skall
svinna,
förr'n svenska kvinnan uti ledet står.

Betänk min vän, det finnes en del
kvinnor,
beredda att draga ut i strid,
såväl ofrälse damer som grevinnor,
likt Lotta Svärd i svunnen ofredstid.

De skola uppå slagfältet bespisa
de män, som kämpa för vårt
Fosterland.

Må andra kvinnor hela världen visa,
att Sverige för dem går i första hand.

Ja, Röda Korsets kvinnor de ock
kämpa
mot död, förintelse i männens led
att döden hejda, kroppslig smärta
dämpa,
där Liemannen alltid vill meja ned.

Jag är förvissad om, att varje kvinna
med glädje gör en insats för vårt land,
då fred och trygghet helt från oss
försvinna
och vaksamheten skärps från strand
till strand.

Ja, nu jag slutligt lägger bort min
penna,
som gör att mina tankar form kan få.
Trots allt min inre önskan är dock
denna,
att freden uti Norden skall bestå.

Majken Östlund

KA 4

In memoriam

Affärsföreståndare Gösta Arvidsson
4/9 1964

Maskinarbetare Erik Bergström
9/1 1964

Förvaltare Carl Cronholm 16/7 1964

Köpman F. C. Hammar 28/4 1964

Flaggjunkare Oscar Karlquist
20/11 1964

Förrådsarb. Allan Nordh 2/5 1964

Löjtnant J. W. Strandh 5/1 1964

Deras minne lever bland kamraterna.

**Vi hedra och hylla kamrater
som jubilerar:**

1965

50 år

Förrådsman Stig Bramstäng 14/12

1:a förrådsman Rune Bredin 24/6

Reparatör Curt Emilsson 13/3
Flaggjunkare Allan Frej 3/11
Plåtslagarmästare Harry Iversén 24/4
Järnvägstjm. Sture Jacobsson 19/3
Förvaltare Arthur Magnusson 2/11
Fluggmaskinist Arvid Thuang 31/5
Byråinspektör Olof Vilbern 14/4
Lantbrukare Åke Östlund 17/6

60 år

Butiksförest. Erik Ahlquist 11/8
Handlande Gunnar Andersson 27/10
Trädgårdsm. Bertil Andersson 15/6
Ingeniör Sven Boman 14/8
1:a förrådsförmän Yngve Borg 12/11
Major Hans Ekelund 23/9
Exp.-vaktm. Arvid Eklund 7/8
Fötman Carl Ivarsson 13/7
Tjänsteman Arthur Jansson 4/5
Förrådsförvaltare Sven Johansson 7/3
Kassör Harry Jonsson 14/6
Fabrikör Gunnar Olsson 13/2
Trädg.-mäst. Edvard Pettersson 5/1
Målare Oscar Wallin 4/10

70 år

Köpman Alf Andersson 9/1
Förman Ragnar Antousson 25/8
Kamrer Fritz Björklund 19/1
Kapten Thorsten Muhr 19/7
Förvaltare J. E. Nyström 10/1
Verkmästare Ludvig Rosdahl 29/1
Direktör Harald Svensson 19/5
Köpman Tryggve Wislander 3/8

75 år

Ingeniör Nils Billgren 20/9
Sergeant Gustav Bäckström 11/12
Tjänsteman Olof Dunberger 26/6
Tullöverupps. m. Emil Hansson 22/5
Red.-tjänsteman Arvid Johansson 4/9
Herr Sigge Jonsson 2/10
Avd.-chef Thorsten Königsson 4/5
Kassör Erik Lundell 24/4
Sjöingeniör Arvid Odenhem 5/3
Järnv.-tj.-man Hjalmar Olsson 4/5
Herr Adolf Zackrisson 7/12

85 år

Förrådsman Axel Söderquist 15/12

AGA

hemma - ute
transistor
... året runt

En exklusiv transistorradio
som tar allt - således även
kortvåg. Rent, kraftigt ljud
fullt jämförbart med en
god bordsradio.

KUNGLADUGÅRDS JÄRNHANDEL AB

Älvsborgsgatan 30 - Tel. 12 43 20

Välsorterad järnaffär

FIRMA GUNNAR GRANHAGE

Sten Sluregatan 40 - Göteborg
Tel. 18 70 25

Utför Bergsprängningar o. övriga Anläggningsarbeten
Makadamförsäljning

Målerifirma

J. OTTO ANDERSSON

Tel. 28 11 59, Sörgårdsvägen 60
ASKIM
Verkst. Oxhagsgatan 6
Tel. 12 82 98 - Gbg V

KUNGSTENS GLASMÄSTERI

Längedragsvägen 28 - Tel. 29 03 75

Utför allt inom yrket

LÄNGEDRAGS LIVSMEDEL

Gamlavägen 2 - Tel. 29 10 21

Modern välsorterad livsmedelsaffär

AB SVENSKA BLOCK

Göteborg V - Tel. 29 20 65

BERGA BLOMMOR FRUKT o. GRÖNSAKER

Tallstigen 2 - Tel. 29 12 94

REKOMMENDERAS

AB GRAFISKA TRYCKERIET

Frökottegatan 3 - V. Frölunda
Telefon 45 13 17

REKOMMENDERAS

Följ **Regementets Stolta Traditioner**

köp Edra ringar hos
KA NR 1

(Hovjuvelerare K. ANDERSSON)

G. Hamngatan 41

A.-B. MÖLNDALS CEMENTVARUFABRIK

Tel. Växel 27 20 50

NÖJDS KONDITORI

Jordhyttegatan 11 - Tel. 24 46 07

REKOMMENDERAS

Vid val av pipa och tobak, kom in till oss.
Vi ger Er även råd i piprökningens svåra konst.
Prova våra specialblandningar
PRESIDENT 50 gr. 4:85 söt smak bränner ej tungan
DIPLOMAT 50 gr. 4:95 mindre söt bränner ej tungan

SANDÉNS EFTR.

Etabl. 1815
Södra Hamngatan 53 - Tel. 13 09 22
GÖTEBORG C
Finns på marken och våra mässor

Rör - Värme - Sanitet

GROSSISTFIRMA

AB JOHN FR ANDERSSON & Co

Göteborg 2 - Fack 2039
Tel. växel 17 04 05

ERIK ANDERSSONS PLÅTSLAGERI

Längedragsvägen 51 - Tel. 29 40 66

Utför alla förekommande arbeten
inom branschen

Utbildningstiden för värnpliktiga

Försvarsgren Värnpliktskategori	Första tjänstgöring i en följd	Fortsatt tjänstgöring	Befäls och re- peti- tions- övning	Särskild befäls- övning	Summa tjänst- görings- dagar
ARMÉN					
Huvuddelen	304		3 × 30		394
Fällskärmsjägare	394		3 × 40		514
Underbefälsuttagna	324 ¹⁾		3 × 10		444
Underofficersuttagna	450		3 × 40	2 × 15	600
Officersuttagna och arméingenjörer	450	180 ²⁾	3 × 40	2 × 15	780
FLOTTAN³⁾					
Huvuddelen	394				394
Underbefälsuttagna	444				444
Underofficersuttagna	450		3 × 30		540
Officersuttagna	450	180	3 × 30		720
KUSTARTILLERIET					
Huvuddelen	290		3 × 30		380
Underbefälsuttagna	324		3 × 40		444
Underofficersuttagna	450		3 × 40	2 × 15	600
Officersuttagna	450	180	3 × 40	2 × 15	780
FLYGVÄPNET					
Huvuddelen	364		30		394
Underofficersuttagna	450		3 × 40	2 × 15	600
SAMTLIGA FÖRSVARS GRENAR					
Specialtjänst, läkare	Utbildningstiden uppdelad i omgångar med hänsyn till civila studier m. m.				420
Specialtjänst, övriga					540
Vapenfria värnpliktiga	405		40 + 40 + 40		525

1) För vissa underbefälsuttagna vid armén minskas tiden med högst 7 dagar, varvid övningsupphåll på sommaren avkortas motsvarande tid.

2) Tid för frivillig utbildning till värnpliktig officer. För blivande reservofficerare vid armén tillkom-

mer ytterligare högst 200 dagar fördelade på flera år.

3) Officersutbildning sker f. n. endast efter frivilligt åtagande av uoff- och ubefuttagna vilka tidigare genomgått aspirantutbildning vid sjövarnsskåder. Visst sjöbefäl fullgör fortsatt tjänstgöring om 120 dagar.

BESTÄMMELSER

för utdelandet av De svenska militära kamratföreningarnas samarbetskommittés förtjänstecken och förtjänstplaketter (antagna vid sammanträde 25/3 1963).

1. *Förtjänstecknet* utdelas på grund av inom kommittén väckt förslag eller på förslag av kamratförening.

Tecknet utdelas förtjädesvis för flerårig insats till fromma för kamratföreningsverksamheten inom landet och/eller för samarbetet inom de nordiska militära kamratföreningarna. Undantagsvis kan annan person föreslås till erhållande av förtjänstecknet.

Guldplaketterna numreras och sekreteraren för liggare över dem som erhållit plaketten.

Beslut om tilldelandet av förtjänstecknet fattas av Samarbetskommittén.

För förtjänstecknet erlägges avgiften av Samarbetskommittén eller, då kamratförening varit förslagsgivande, av densamma. Priset är t v kr 35:— var till kommer kostnaden för band, montering, etui och porto.

2. *Förtjänstplaketterna* äro av förgyllt brons (guldplakett), försilvrad brons (silverplakett) och brons.

a) *Guldplaketten* utdelas för särskilda förtjänster, inom och utom den militära kamratföreningsverksamheten, till dennas fromma.

Beslut om tilldelandet av guldplaketten fattas av Samarbetskommittén.

b) *Silver- och bronsplaketterna* utdelas för förtjänster, inom eller utom den militära kamratföreningsverksamheten, till dennas fromma. Plaketterna kunna jämväl utdelas för förtjänstfullt arbete inom kamratförening.

Beslut om tilldelandet av plakett fattas av Samarbetskommittén eller,

INGENJÖR
HAN-OLOF STRÖMBERG

Telefon: 031 - 29 34 00

LANGEDRAGVÄGEN 119, GÖTEBORG V

Utför

**FARTYGSREPARATIONER
MASKINREPARATIONER
JÄRNKONSTRUKTIONER
SVARYNING
SVETSNING m. m.**

då det gäller tilldelandet för arbete inom kamratförening, av dennas styrelse, vilken därefter äger att beställa plaketten från Samarbetskommittén.

c) Förslag om tilldelandet av plaketten kan väckas inom Samarbetskommittén, inges till Samarbetskommittén av kamratförening, samt, när det gäller silver- och bronsplaketterna, där jämte väckas inom kamratförening

d) *Avgift* för plaketterna är t.v.

guldplaketten 25:—

silverplaketten 20:—

bronsplaketten 15:—

Härtill kommer kostnad för beställd

gravering, etui och för distribution.

Avgiften erlägges när det gäller plaketten var till förslag väcks i Samarbetskommittén av denna och när det gäller plaketten varom förslag väcks av

kamratförening av densamma.

På uppdrag av samarbetskommittén

Roland Willborg

Sekreterare

ÅRSMÖTE

Kamratföreningen avhåller årsmöte i Älvsborgssalen KA 4 torsdagen den 8/4 1965 kl 19.00.

Sedvanliga årsmötesförhandlingar.

Efter sammanträdet middag på underofficersmässen. Anmälan om deltagande till hovmästaren, telefon 29 20 80 anknötning 145.

HAGA-TOFFELN

är en trätoffel med ortopedisk, god passform
Parti- och minulförsäljning

HAGA TRÄTOFFELFABRIK AB

Haga Nygata 29 - Göteborg - Tel. 11 97 11

ENGLUNDS KONDITORI

Långedragsvägen 160 - Tel. 29 08 04

Rekommenderas för sina läckra bakverk

GÄRDHEMS BAGERI

Hagens Stationsväg 19
Tel. 29 00 43

REKOMMENDERAS

STYRSÖ VADBINDERI

Tel. 77 10 85
STYRSÖ

Tillverkar och reparerar fiskeredskap

KAFÉ VÄSTERVÄG

Långedragsvägen 30 - Tel. 29 22 27

Gott Kaffe — Goda Smörgåsar

Glas, Porcelain och Presentartiklar
Bäst och billigast hos

MAJORNAS BOSÄTTNING

Karl Johansgatan 37 (vid Karl Johans kyrka)

HÖGSBO BOSÄTTNING

Axel Dahlströms torg 3 - Tel. 41 78 94

UR och GLASÖGON

i god sortering — stjärnmakaren
optikern

HAGENS UR & OPTIK

Långedragsvägen 72 Göteborg V Tel. 29 02 31

FRISERSALONGEN

KONSUMHUSET

H. BENJAMINSSON, KÄRINGBERGET

REKOMMENDERAS

**HYR
BILEN
HOS
VASA**

LASTBILAR - PERSONBILAR - BUSSAR

GÖTEBORG TEATERGATAN 22-24. Tel. 20 07 70

BILLERUDS AKTIEBOLAG

SÄFFLE

Trävaror

Cellulosa

Papper

Kungstens Bilverkstad

Varholmsgatan 12 - Telefon 12 07 46

Spec.: OPEL

BUSSAR

för alla slag av resor.
Vana och säkra förare.

Bussbeställningscentralen

Statliga, kommunala och privata bussföretag
i Göteborgsområdet

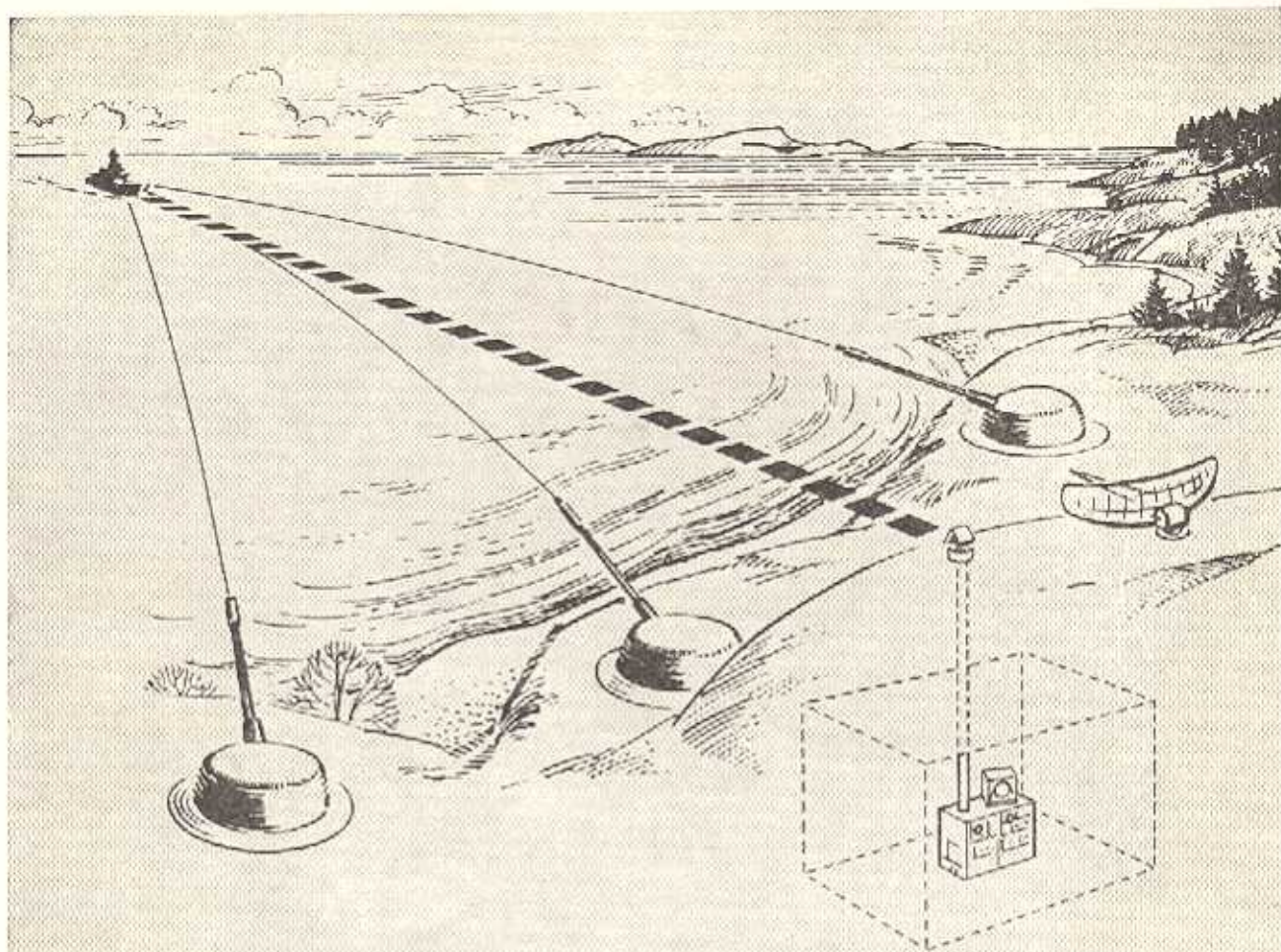
Slussplatsen 1
Tel. 17 15 00

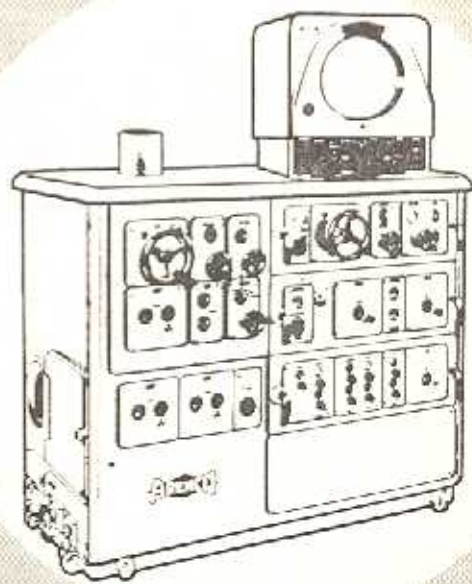
APPARATUR
ULTRALJUDRENGÖRING

Tele-Invest AB

Rosenlundsgatan 8, Göteborg
Tel. 13 51 54, 11 61 01, 13 13 34, 13 17 00

**ARENCO
finns
med i
bilden...**

ARENCO ELECTRONICS

SIKTGATAN 11 • VÄLLINGBY